

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้เป็นการเสนอวิธีดำเนินการวิจัย โดยจะนำเสนอในเรื่อง กลุ่มประชากร กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรฝ่ายวิชาการในสถาบันการศึกษาของรัฐบาลทั้ง 3 ระดับ ในเขตกรุงเทพมหานคร คือ

1. บุคลากรฝ่ายวิชาการในโรงเรียนระดับประถมศึกษา
2. บุคลากรฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. บุคลากรฝ่ายวิชาการในสถาบันศึกษาระดับอุดมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้เป็นตัวแทนประชากรมี 3 กลุ่มคือ
  - 1.1 บุคลากรฝ่ายวิชาการในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
  - 1.2 บุคลากรฝ่ายวิชาการในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร
  - 1.3 บุคลากรฝ่ายวิชาการในสถาบันศึกษาระดับอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร
2. ผู้วิจัยจะสุ่มสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยเลือกเอาแต่ละระดับละ 6 สถาบัน รวมทั้งหมด 18 สถาบัน
3. ผู้วิจัยเลือกสุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรฝ่ายวิชาการในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ ใน 18 สถาบัน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) อีกครั้งหนึ่ง โดยสุ่มมาสถาบันละ 30 คน จะได้บุคลากรทั้งหมด 540 คน ซึ่งถือเป็นกลุ่มตัวอย่างที่พอเหมาะสำหรับ

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการโดยเก็บข้อมูลที่แสดงไว้ในตาราง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานประกอบการศึกษาต่าง ๆ

ระดับ/สถาบัน	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	ร้อยละ
1. ระดับประถมศึกษา			
โรงเรียนวัดอินทรวีหาร	30	22	73.33
โรงเรียนวัดราชผาติการาม	30	25	83.33
โรงเรียนเทศบาลวัดมกุฏ	30	25	83.33
โรงเรียนวัดสร้อยทอง	30	30	100.00
โรงเรียนวัดมหาธาตุ	30	25	83.33
โรงเรียนวัดสุทัศน์	30	25	83.33
2. ระดับมัธยมศึกษา			
โรงเรียนวัดราชาธิวาส	30	30	100.00
โรงเรียนวัดกวนนิเวศ	30	30	100.00
โรงเรียนสตรีวิทยา	30	30	100.00
โรงเรียนวัดมกุฏ	30	30	100.00
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	30	30	100.00
โรงเรียนวัดนอชนพคุณ	30	30	100.00
3. ระดับอุดมศึกษา			
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	30	20	66.66
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	30	24	80.00
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	30	20	66.66
มหาวิทยาลัยมหิดล	30	19	63.33
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	30	20	66.66
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	30	22	73.33
รวม	540	457	84.63

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ ภูมิการศึกษา และตำแหน่งทางวิชาการ เป็นต้น

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติแบบราชการ ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากเครื่องมือในงานวิจัยของวีระ วัฒน วัฒนกุลชัย (2525) จำนวน 16 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยศึกษาจากองค์ประกอบที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของ กิลเมอร์ (Gilmer 1971 : 255) กับปัจจัยที่มีส่วนสร้างความพอใจในการทำงานของ เฮอซเบิร์ก (Herzberg 1959 : 95)

แบบสอบถามตอนที่สองและตอนที่สามเป็นการวัดระดับความคิดเห็น โดยใช้มาตราส่วนประเมินค่าตามแนวทางของ ลิเคอร์ท (Likert scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกแต่ละข้อดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การให้คะแนนให้ตามหมายเลขที่ผู้ตอบแบบสอบถาม เขียน เครื่องหมายถูกลงในช่อง-หมายเลขหลังข้อความนั้น ๆ สำหรับข้อความที่มีความหมายในทางนิเสธ (Negatives) ซึ่งได้แก่ ข้อต่อไปนี้ จะให้คะแนนเป็นไปในทางตรงกันข้าม คือข้อ 19, 20, 22 และข้อที่ 46

ความเที่ยงตรงในการวัดของเครื่องมือได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไข จำนวน 4 ท่าน คือ

1. คร.คิลก บุญเรืองรอด กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ
2. ผศ.ดร.ดิเรก ศรีสุโข คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. คร.ปรางศรี พาณิชกุล วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
4. ผศ.ดร.ธิดารัตน์ บุญนุช คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจาก บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังสถาบันต่าง ๆ เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการทำวิจัย
2. นำแบบสอบถามไปแจกด้วยตนเอง และนับเวลาเริ่มต้น
3. รับแบบสอบถามคืน จากแบบสอบถามที่นำไปแจกจำนวน 540 ฉบับ ได้รับคืน 457 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.63 ของจำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนผู้ตอบสอบถามจำแนกตามระดับของสถาบัน

สถาบัน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	180	152	84.44
มัธยมศึกษา	180	180	100.00
อุดมศึกษา	180	125	70.00
รวม	540	457	84.63

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลและค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) ของสถาบันคอมพิวเตอร์-จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวในคานสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยวิธีหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

2. วิเคราะห์ทัศนคติแบบราชการของบุคลากรฝ่ายวิชาการในสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

3. เปรียบเทียบทัศนคติแบบราชการของบุคลากรฝ่ายวิชาการในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ จำแนกตาม เพศ อายุ ภูมิภาคการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และอายุราชการ โดยการหาค่า t (t -test)

4. เปรียบเทียบความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรตามประเภทของสถาบัน โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's Multiple Comparison on Treatment Means)

5. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติแบบราชการของบุคลากรฝ่ายวิชาการในสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ กับความพึงพอใจในการทำงาน โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

6. หาค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเภทของสถาบัน ทัศนคติแบบราชการของบุคลากรฝ่ายวิชาการกับ ความพึงพอใจในการทำงาน โดยวิเคราะห์ค่าแปรปรวน 2 ทาง (Two Way Analysis of Variance)